

МОСЕЙЧУК Юрій

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
<http://orcid.org/0000-0002-2457-6552>
 e-mail: j.moseitchuk@chnu.edu.ua

КУРНИШЕВ Юрій

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
<http://orcid.org/0000-0002-5468-7974>
 e-mail: kurnyshev@ukr.net

ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 017 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ ДО ТРЕНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ІГРОВИХ ВИДІВ СПОРТУ

У статті охарактеризовано особливості професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту до тренерської діяльності з ігрових видів спорту. До основних напрямів формування професійної спрямованості бакалаврів фізичної культури та спорту можна віднести як активізацію загально педагогічної підготовки, налагодження міжпредметних зв'язків дисциплін різних циклів, удосконалення практик, використання педагогічних ситуацій у процесі навчання, формування у майбутніх тренерів з виду спорту позитивного ставлення і потреби в регулярній самоосвіті та самовихованні.

Матеріали дослідження можуть бути використані у освітньому процесі закладів освіти при викладанні фахових спортивних та методичних дисциплін, спецсеминарів для професійної підготовки бакалаврів фізичної культури і спорту до тренерської діяльності з ігрових видів спорту, для підготовки майбутніх фахівців до фізкультурно-оздоровчої діяльності; у процесі подальшого розвитку стратегій формування фізичної культури студентів в період реформування освітньої системи України.

Діючи в умовах науково-технічної революції, він поставлений в такі умови, коли йому необхідно не тільки багато знати і вміти, а й бути підготовленим професійно, фізично і психічно. Відмінною рисою наукових публікацій останніх років є зміщення акценту при розгляді зазначених проблем в бік підвищення ролі освітньо-виховної спрямованості фізичного виховання і занять спортом як головної умови ефективності формування фізичної культури особистості.

Водночас теоретичний аналіз наукових досліджень свідчить, що проблема підготовки майбутніх фахівців ще не достатньо досліджена в педагогічній теорії, а тому не знайшла належного відображення в практичній діяльності навчальних закладів.

Ключові слова: бакалавр фізичної культури і спорту, майбутній учитель фізичної культури, професійна підготовка, тренер, система професійної підготовки, спортивна діяльність.

<http://doi.org/10.31891/pcs.2023.3.18>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Невід'ємним компонентом євроінтеграційних процесів є професійна підготовка спортивних тренерів, яка передбачає створення в Україні передумов для мобільного навчання у вітчизняних та європейських закладів вищої освіти, а також для розширення ринку праці українських тренерів у країнах Європи. На жаль, сьогодні вітчизняні вимоги до професійної підготовки і кваліфікації спортивних тренерів не узгоджені з європейськими стандартами тренерської діяльності, що негативно впливає на європейську інтеграцію фахівців фізичної культури і спорту [7].

Традиційна система освіти не в змозі забезпечити органічне входження нової

генерації фахівців у цій сфері в складне та швидкозмінне поле різнопланових потреб освітньої діяльності в порівнянні з країнами Європи. Проблеми функціонування галузі освіти в Україні зумовлені низкою чинників, серед яких: невідповідність нормативно-правової бази сучасним вимогам; незадовільний стан матеріально-технічної бази, недостатнє бюджетне фінансування; низький рівень заробітної платні, недостатня кількість інструкторів з фізкультурно-оздоровчої діяльності, тренерів з видів спорту, розбалансованість у системі підготовки та підвищення кваліфікації фахівців; низький рівень наукового забезпечення розвитку фізичної культури і спорту тощо [2]. Зазначені негативні тенденції є наслідком наявної суперечності, зокрема між важливістю набуття в процесі фахової підготовки бакалаврів фізичної

культури та спорту досвід у конкретних педагогічних ситуаціях та дефіцитом ефективних методів формування готовності до професійно-педагогічної діяльності. Необхідність професійного становлення у процесі фахової підготовки зумовлює розв'язання професійно-важливих якостей, формування готовності до тренерської діяльності, професійного самовдосконалення та самореалізації, що й викликає актуальність даного напрямку дослідження.

2. ЗВ'ЯЗОК ДОСЛІДЖЕННЯ З НАУКОВИМИ ПРОГРАМАМИ, ПЛАНАМИ І ТЕМАМИ

Дослідження проводилося відповідно до теми плану НДР кафедри фізичної культури та основ здоров'я Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича «Психолого-педагогічні основи формування фізичного, морального та соціального здоров'я учнівської та студентської молоді засобами фізичної культури.» (2019–2023 рр.).

3. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

На основі аналізу науково-методичної літератури провести теоретичний аналіз спортивної діяльності у професійній підготовці бакалаврів фізичної культури і спорту до тренерської діяльності з ігрових видів спорту.

Матеріал та методи дослідження: аналіз науково-методичної інформації та Інтернет мереж, узагальнення практичного досвіду.

Завдання дослідження – обґрунтувати педагогічну сутність і фактори, що впливають на ефективність процесу професійної підготовки бакалаврів фізичної культури і спорту до тренерської діяльності з ігрових видів спорту в умовах закладів вищої освіти.

4. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Сьогодні людина, її культура, освіта, науковий розвиток, здоров'я, особистісні риси розглядаються не тільки як засоби, інструмент тієї чи іншої діяльності щодо перетворення природи й суспільства, але й, передусім, як мета, результат цих перетворень та існування самого суспільства. Це обумовлено зміною парадигми розвитку

суспільства, яке має великий вплив на нову концептуальну систему поглядів, відповідно до якої саме людина з усіма її унікальними властивостями й особливостями створює центр теоретичного осмислення соціальних явищ. Саме людські якості та характер, насамперед, використовуються під час професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури [1; 4].

Підготовка й перепідготовка кадрів для фізичної культури та спорту пов'язані з підвищенням кваліфікації цих фахівців, що, за відсутності базової освіти з фізичної культури не розв'язує кадрової проблеми підготовки таких спеціалістів. Вищі спортивні й педагогічні навчальні заклади України повинні бути зорієнтовані на підготовку тільки кваліфікованих спеціалістів фізичного виховання [2; 4].

Спортивна діяльність посідає особливе місце серед різних видів діяльності людини, під якою В. Сіткар розуміє сукупність різноманітних специфічних дій, спрямованих на досягнення високого рівня фізичної досконалості й спортивної майстерності. Відзначимо, що спортивна діяльність виникла доволі давно, причому на перших етапах розвитку людського суспільства залучення до занять фізичною культурою було стихійним. Однак, з часом, фізична діяльність дедалі більше набирала організованого характеру. Суттєво розширювався спектр і техніка виконання різноманітних видів фізичних вправ і розроблялися ефективні способи навчання цим вправам.

Проблему професійної підготовки бакалаврів факультетів фізичної культури та інститутів фізичної культури до тренерської діяльності досить детально досліджено в сучасній педагогіці (Г. Бабушкін, С. Іванова, А. Корх, М. Куликов, А. Ніколаєв, М. Прохорова, та ін.) Так, М. Куликов в роботі «Спортивно-педагогічне вдосконалення в системі професійної підготовки студентів до діяльності тренера-викладача» акцентує увагу на застосуванні традиційних підходів до підготовки фахівців на факультетах фізичної культури, що призводять до суперечностей між теоретичною і практичною підготовленістю. Вирішувати це протиріччя він пропонує через застосування контекстного навчання, який передбачає навчання майбутнього фахівця в предметному і соціальному контексті

майбутньої професійної діяльності [8]. Проте автор не розглядає специфіку дотичної до тренерської – спортивної діяльності вчителя фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах, а також особливості професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту до тренерської діяльності.

Як зазначає Чопик Т. В. [23], критеріями професійної компетентності майбутніх тренерів-викладачів є: емоційно-вольовий (намагання втілити в життя свої здібності, можливості, якості); активізація розумової діяльності (упродовж підготовки та виконання навчально-дослідних завдань, розв'язання складних завдань тощо); інтерес до застосування інноваційних технологій у майбутній професійній діяльності; когнітивний (уміння планувати обсяги навантажень відповідно до віку, статі та фізичного розвитку особистості; уміння використовувати в навчально-тренувальному процесі основні принципи спортивного тренування; вміння застосовувати одержані знання в своїй практичній діяльності); діяльнісний (уміння оцінювати свою поведінку та приймати рішення з погляду професійної ефективності; вміння застосовувати набутий інтегрований досвід для розв'язання навчальних завдань); уміння використовувати понятійний апарат (методи, прийоми, поняття, закони) у процесі професійної діяльності; самостійність у застосуванні професійних компетенцій у практичній діяльності.

Аналіз професійної підготовки фахівців фізичної культури в провідних країнах світу дає підставу для висновку, що найбільш вагомими ідеями для вдосконалення цієї підготовки є широке використання інформаційних технологій; жорсткі критерії відбору абітурієнтів; ухвалення закону, що закріплює прийняття на роботу осіб із фаховою професійною освітою; доцільність функціонування суспільно-кваліфікаційної структури кадрів та активу. Тут можна виділити такі особливості або фактори, які впливають на успішність здійснення професійної фізичної підготовки фахівців [13]:

– професійна підготовка майбутніх фахівців повинна розглядатися як цілісна система, що будується на основі органічної єдності загального, особливого й

індивідуального;

– професійну підготовку майбутніх фахівців фізичної культури та спорту потрібно здійснювати за принципом інтегративного підходу до формування її змісту, відбору форм і методів, оскільки вона інтегрує в собі підготовку як фахівців фізичної культури й спорту, так і фахівців із конкретних видів спорту [13];

– у професійній підготовці майбутніх фахівців фізичної культури та спорту перевага має надаватися діяльному підходу. Засобами реалізації професійних можливостей спеціалістів у професійній діяльності є їхня фізкультурно-педагогічна й тренерсько-викладацька діяльність. Особливість цієї підготовки полягає також у тому, що фізичний розвиток студента, його спортивна та спеціальна підготовка здійснюються в нерозривній єдності й взаємозумовленості, що дає змогу розглядати нову функцію професійної діяльності майбутніх фахівців фізичної культури, а саме – національно-фізкультурно-спортивну [13];

– на основі літературних джерел провести теоретичний аналіз спортивної діяльності у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту.

На основі вивчення навчальних підручників з фізичного виховання та спорту Сватєєва А. В. [15] встановлено, що одна із найважливіших рис спортивної діяльності – це її плановість, що передбачає чітку систему регулярних занять фізичними вправами, включає багаторічне, перспективне планування тренувального процесу й участь у змаганнях. Причому без змагань спортивна діяльність втрачає свою сутність.

Для спортсмена спортивна діяльність відрізняється від багатьох інших видів діяльності. Головними рисами виступають такі три чинники: об'єктом зміни є власне тіло спортсмена і його рух; наявність граничних фізичних та психічних навантажень; боротьба за перемогу як єдина і необхідна мета спортивної діяльності.

Спорт, як вид діяльності, належить до системи соціальних відносин та зумовлений у своєму розвитку соціально-економічними факторами. На основі аналізу підручників О. Дубогай [5], С., М. Солопчука [16], раніше було визначено, що спортивна діяльність виконує наступні соціальні функції:

1. Змагальна (спортивна діяльність без змагань втрачає свій сенс, адже головне в спорті – це досягнення максимальних результатів при фізичних та психічних навантаженнях);

2. Засіб різнобічного розвитку, виховання та підготовки до інших видів діяльності (спорт є засобом різнобічного розвитку особистості, впливає на вдосконалення фізичних і психічних якостей, формування життєво необхідних умінь і навичок, надає великі можливості для виховання моральних, естетичних, інтелектуальних якостей спортсмена, його волі та емоцій);

3. Оздоровчо-рекреативна (заняття спортом позитивно впливають на здоров'я людини через доступність активного відпочинку та є джерелом позитивних емоцій);

4. Естетична (завдяки розвитку засобів масової інформації, спорт як видовище приносить естетичну насолоду глядачам);

5. Формування соціальних відносин (у процесі спортивної діяльності люди вступають у різноманітні взаємодії між собою, утворюються взаємо-відносини між: членами однієї спортивної команди; спортсменами, які беруть участь у змаганнях; спортсменами та суддями; спортсменами і тренером; спортсменами та уболівальниками;

6. Економічна (економічне значення мають фінансові засоби, отримані від спортивних видовищ, експлуатації спортобладнань). [14]

Професійна діяльність бакалаврів фізичної культури і спорту спрямована на виховання й навчання дітей. Як і інші види соціальної діяльності, вона виникла у зв'язку з об'єктивними потребами суспільства. Діяльність тренера з виду спорту має свою специфіку, з одного боку, він проводить навчально-тренувальні заняття, а з другого – як організатор тренувального процесу, спрямовуючи зусилля всіх учасників цього процесу на досягнення єдиної мети – найвищого спортивного результату. Отже, професійна діяльність бакалаврів фізичної культури і спорту досить широка, об'ємна та багатогранна, і характеризується великою мінливістю навколишніх умов.

Для підготовки тренерів необхідні наявність матеріально-технічної бази,

збільшення обсягу практичної підготовки, та впровадження безперервної практики студентів в організаціях спортивної підготовки. Наукова та освітня діяльність забезпечується науково-дослідною роботою студентів з написання випускних кваліфікаційних робіт, що дає можливість вирішувати завдання у новому середовищі у міждисциплінарному контексті, готовність у професійній діяльності розробляти нові методи та технології, створювати нові знання прикладного характеру у галузі обраного виду спорту.

5. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Аналіз науково-методичної літератури та інформації Інтернету джерел, досвіду дозволив визначити, що проблема професійної підготовки бакалаврів фізичної культури і спорту до тренерської діяльності з ігрових видів спорту в умовах закладів вищої освіти. є однією з найактуальніших, що професійно-педагогічна компетентність бакалаврів фізичної культури та спорту є інтегрованим, багаторівневим і багатокomпонентним утворенням, що охоплює світоглядні позиції особистості, власний досвід, професійні знання й уміння, особистісні якості, які мають відображення у здатності самостійно, ефективно та якісно виконувати освітню діяльність і розв'язувати складні педагогічні завдання, керуючи багатогранним процесом фізичного виховання і спорту молоді та дорослих. Невід'ємною складовою частиною підготовки до майбутньої професії є спортивна діяльність спрямована на максимальне задоволення інтересу до певного виду спорту, на потреби ним займатися, досягнення високих спортивних результатів під час участі у змаганнях, проблема підготовки тренера в спортивних майбутній фахівець повинен поєднувати фізкультурно-педагогічну й тренерсько-викладацьку діяльність. практика, яка виступає найважливішою якісною характеристикою теоретичної та практичної підготовленості, здатності та готовності до творчої педагогічної діяльності в галузі фізичної культури і спорт, прагнення до гармонії духовного та фізичного саморозвитку, самовдосконалення,

соціально-педагогічної особистості у галузі фізичної культури і спорту. Перспективним подальшого дослідження є	активності культури і спорту. Перспективним напрямом формування	професійних компетентностей у бакалаврів фізичної культури та спорту з організаторських аспектів діяльності тренера з виду спорту.
--	---	--

Література

1. Буренко, М.С. (2012). Педагогічні умови формування фахових компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі вивчення професійно-орієнтованих дисциплін. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*, 05, 16–21.
2. Герцик М. С. Вступ до спеціальності галузі «фізичне виховання і спорт»: підручник / М. С. Герцик, О. М. Вацеба. – Харків : ОВС, 2005. – 240 с.
3. Гончаренко І. Фахова підготовка бакалаврів фізичної культури і спорту в умовах проходження практик: кваліф. роб. магістра : / спец. 017/ Гончаренко Ігор Юрійович. – С., 2022. – 75 с.
4. Данилко, М., & Толкач, В. (2010). Сучасні уявлення про сутність і структуру діяльності тренера. *Physical education, sport and health culture in modern society*, 2 (10), 22–26.
5. Дубогай О.Д. Основні поняття й терміни здоров'язбереження та фізичної реабілітації в системі освіти: навч. посіб. для студ. Вищ. Навч. Закл. Олександра Дмитрівна Дубогай, Алла Іванівна Альошина, Володимир Євгенович Лавринюк. - Луцьк: Волин. Нац. ун-т ім.Лесі Українки, 2011. - 296с. - (Посібники та підручники ВНУ імені Лесі Українки).
6. Забіяко, Ю. О. (2016). Професійна підготовка фахівців фізичної культури та спорту. *Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society*, (2(22)), 16–19. Retrieved from <https://www.sport.vnu.edu.ua/index.php/sport/article/view/412>
7. Іваній І. Сучасні тенденції професійно-педагогічної підготовки фахівців фізичного виховання та спорту в університетах країн Європейського союзу / І. Іваній // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2019. – № 1. – С. 159–171.
8. Камаєв, О.І., & Андрієнко, Г.М. (2003). Сучасні вимоги і шляхи удосконалення процесу підготовки фахівців із фізичного виховання та спорту. *Теорія та Методика Фізичного Виховання*, (1), 2–3.
9. Куликов М. Л. Спортивно-педагогическое совершенствование в системе профессиональной подготовки студентов к деятельности преподавателя-тренера по легкой атлетике : автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теория и методика физ. воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физ. культуры» / М. Л. Куликов. – СПб., 1993. – 18 с.
10. Курнишев Ю.А. Педагогічні умови професійного саморозвитку майбутніх учителів фізичної культури // дис. к. пед. н.: [спец.]. 13.00.04/ Курнишев Юрій Альбертович - К., 2017. – 249 с.
11. Курнишев, Юрій Альбертович. Професійний саморозвиток майбутніх учителів фізичної культури : монографія / Ю. А. Курнишев, Ю. Ю. Мосейчук. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. – 223 с.
12. Лаврентьев, О.М., Крупеня, С.В., & Малинський, І.Й. (2021). Формування моделі професійної підготовки тренера з обраного виду спорту. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*, Випуск 5 (136), 58–61. DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2021.5(135).13
13. Лебедева В. П. Психодидактические аспекты развивающего образования / В. Лебедева, В. Орлов, В. Панов // Педагогика. – 1996. – № 6. – С. 25–30.
14. Приступа Є. Н. Традиції української національної фізичної культури / Є. Н. Приступа, В. С. Пилат. – Львів : Троян, 1991. – 275 с.
15. Сватъев А. В. Деякі чинники підготовки майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності / А. В. Сватъев, Л. В. Безкоровина // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – Вип. 6. – С. 273–276.
16. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту: навч. посібник. Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2001. 235 с.
17. Сопотницька, О.В. (2010). Особистісно орієнтоване навчання у підготовці майбутнього тренера. *Педагогічні науки*, 53, 112–114.
18. Сопотницька О., Сопотницький Р. Спортивна діяльність у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури // Актуальні проблеми розвитку спорту для всіх: досвід, досягнення, тенденції : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (24-25 жовтня 2019 р., Тернопіль). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. С. 141-144
19. Сутула, В.О. (2014). Системоутворювальна функція фізичної культури. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 1 (39), 118–121.
20. Суценко, Л.П. (2003). Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методолог. аспект). Запоріжжя: Запорізький держ. ун-т.
21. Тимчишена, Н. (2008). Сучасний тренер у педагогічній системі. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві* : зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк. 1. 252–254.
22. Червона, С.П. (2019). Складові професійної підготовки майбутніх тренерів з ігрових видів спорту. *Проблеми і перспективи розвитку спортивних ігор і єдиноборств у вищих навчальних закладах*, 2, 87–90.

23. Чопик, Т.В. (2013). Развитие профессиональной компетентности будущих тренеров-преподавателей в процессе специальной подготовки: результаты формирующего этапа эксперимента. *Современный научный вестник*. Серия : Педагогические науки, психология и социология, филологические науки, 39 (178), 43–52.

Reference

1. Burenko, M.S. (2012). Pedagogichni umovy formuvannia fakhovykh kompetentsii maibutnikh treneriv-vykladachiv u protsesi vyvchennia profesiino-oriietovanykh dystsyplin. *Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biologichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*, 05, 16–21.
2. Hertsyk M. S. *Vstup do spetsialnosti haluzi «fizychno vykhovannia i sport»: pidruchnyk / M. S. Hertsyk, O. M. Vatseba. – Kharkiv : OVS, 2005. – 240 s.*
3. Honcharenko I. *Fakhova pidhotovka bakalavriv fizychnoi kultury i sportu v umovakh prokhozhenia praktyk: kvalif. rob. mahistra : /spets. 017/ Honcharenko Ihor Yuriiovich. – S., 2022. – 75 s.*
4. Danylko, M., & Tolkach, V. (2010). Suchasni uivlennia pro sutnist i strukturu diialnosti trenera. *Physical education, sport and health culture in modern society*, 2 (10), 22–26.
5. Dubohai O.D. *Osnovni poniattia y terminy zdoroviazberezhennia ta fizychnoi reabilitatsii v systemi osvity: navch. posib. dlia stud. Vyshch. Navch. Zakl. Oleksandra Dmytrivna Dubohai, Alla Ivanivna Alosyna, Volodymyr Yevhenovych Lavryniuk. - Lutsk: Volyn. Nats.. un-t im.Lesi Ukrainky, 2011. - 296s. - (Posibnyky ta pidruchnyky VNU imeni Lesi Ukrainky).*
6. Zabiiko, Yu. O. (2016). Profesiina pidhotovka fakhivtsiv fizychnoi kultury ta sportu. *Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society*, (2(22), 16–19. Retrieved from <https://www.sport.vnu.edu.ua/index.php/sport/article/view/412>
7. Ivani I. *Suchasni tendentsii profesiino-pedahohichnoi pidhotovky fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia ta sportu v universytetakh krain Yevropeiskoho soiuzu / I. Ivani // Pedagogichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii. – 2019. – № 1. – S. 159–171.*
8. Kamaiev, O.I., & Andriienko, H.M. (2003). Suchasni vymohy i shliakhy udoskonalennia protsesu pidhotovky fakhivtsiv iz fizychnoho vykhovannia ta sportu. *Teoriia ta Metodika Fizičnogo Vihovannâ*, (1), 2–3.
9. Kulykov M. L. *Sportyvno-pedahohycheskoe sovershenstvovanye v systeme professyonalnoi podhotovky studentov k deiatelnosti prepodavatelja-trenera po lehkoj atletyke : avtoref. dyss. na soyskanye uchen. stepeny kand. ped. nauk : spets. 13.00.04 «Teoriya y metodyka fiz. vospityania, sportyvnoi trenirovki y ozdorovytelnoi fiz. kultury» / M. L. Kulykov. – SPb., 1993. – 18 s.*
10. Kurnyshev Yu.A. *Pedahohichni umovy profesiinoho samorozvytku maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury // dys. k. ped. n.: [spets.]. 13.00.04/ Kurnyshev Yurii Albertovich - K., 2017. – 249 s.*
11. Kurnyshev, Yurii Albertovich. *Profesiinyi samorozvytok maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury : monohrafiia / Yu. A. Kurnyshev, Yu. Yu. Moseichuk. – Chernivtsi : Chernivetskyi nats. un-t, 2017. – 223 s.*
12. Lavrentiev, O.M., Krupenia, S.V., & Malynskiy, I.I. (2021). Formuvannia modeli profesiinoy pidhotovky trenera z obranoho vydu sportu. *Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova*, Vypusk 5 (136), 58–61. DOI 10.31392/NPU-series15.2021.5(135).13
13. Lebedeva V. P. *Psikhodydaktycheskye aspekty razvyvaiushcheho obrazovanyia / V. Lebedeva, V. Orlov, V. Panov // Pedahohyka. – 1996. – № 6. – S. 25–30.*
14. Prystupa Ye. N. *Tradysii ukrainskoi natsionalnoi fizychnoi kultury / Ye. N. Prystupa, V. S. Pylat. – Lviv : Troian, 1991. – 275 s.*
15. Svatev A. V. *Deiaki chynnyky pidhotovky maibutnoho trenera-vykladacha do profesiinoy diialnosti / A. V. Svatev, L. V. Bezkorovina // Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriiâ № 15: Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport) : zb. nauk. prats. – K. : Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2010. – Vyp. 6. – S. 273–276.*
16. Solopchuk M. S. *Istoriia fizychnoi kultury ta sportu: navch. posibnyk. Kamianets-Podilskyi: Abetka-NOVA, 2001. 235 s.*
17. Sopotnytska, O.V. (2010). Osobystisno oriietovane navchannia u pidhotovtsi maibutnoho trenera. *Pedahohichni nauky*, 53, 112–114.
18. Sopotnytska O., Sopotnytskyi R. *Sportyvna diialnist u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury // Aktualni problemy rozvytku sportu dlia vsikh: dosvid, dosiahnennia, tendentsii : materialy VI Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (24-25 zhovtnia 2019 r., Ternopil). Ternopil : TNPU im. V. Hnatiuka, 2019. C. 141-144*
19. Sutula, V.O. (2014). *Systemoutvoriuvanna funktsiia fizychnoi kultury. Slobozhanskyi naukovo-sportyvnyi visnyk. 1 (39), 118–121.*
20. Sushchenko, L.P. (2003). *Profesiina pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia ta sportu (teoretyko-metodoloh. aspekt). Zaporizhzhia: Zaporizkyi derzh. un-t.*
21. Tymchysheva, N. (2008). *Suchasnyi trener u pedagogichnii systemi. Fizychno vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi : zb. nauk. pr. Volyn. nats. un-tu im. Lesi Ukrainky. Lutsk. 1. 252–254.*
22. Chervona, S.P. (2019). *Skladovi profesiinoy pidhotovky maibutnikh treneriv z iurovykh vydiv sportu. Problemy i perspektyvy rozvytku sportyvnykh ihor i yedynoborstv u vyshchykh navchalnykh zakladakh, 2, 87–90.*
23. Chopyk, T.V. (2013). *Razvytye professyonalnoi kompetentnosti budushchykh trenerov- prepodavatelei v protsesse spetsialnoi podhotovky: rezultaty formyuiushcheho etapu eksperymenta. Sovremennyy nauchnyy vestnyk. Seryia : Pedahohycheskye nauky, psykholohiia y sotsyolohiia, fylolohycheskye nauky, 39 (178), 43–52.*

Abstract
MOSEICHUK Yurii, KURNYSHEV Yurii

JUSTIFICATION OF THE PROCESS OF TRAINING BACHELORS OF THE SPECIALTY 017 PHYSICAL CULTURE AND SPORTS TO COACHING ACTIVITIES IN GAME SPORTS

The article describes the peculiarities of the professional training of future physical culture and sports specialists for coaching activity in game sports. The main directions of formation of the professional orientation of bachelors of physical culture and sports can be attributed to the activation of general pedagogical training, the establishment of interdisciplinary connections of disciplines of different cycles, the improvement of practices, the use of pedagogical situations in the learning process, the formation of future sports coaches in a positive attitude and the need for regular self-education and self-education.

Research materials can be used in the educational process of educational institutions when teaching professional sports and methodical disciplines, special seminars for professional training of bachelors of physical culture and sports for coaching activities in game sports, for training future specialists for physical culture and health activities; in the process of further development of strategies for the formation of physical culture of students during the period of reforming the educational system of Ukraine.

Acting in the conditions of the scientific and technical revolution, he is put in such conditions, when he needs not only to know a lot and be able to, but also to be professionally, physically and mentally prepared. A distinctive feature of the scientific publications of recent years is the shift in emphasis when considering the mentioned problems in the direction of increasing the role of the educational and educational focus of physical education and sports as the main condition for the effectiveness of the formation of the physical culture of the individual.

At the same time, the theoretical analysis of scientific research shows that the problem of training future specialists has not yet been sufficiently explored in pedagogical theory, and therefore has not been adequately reflected in the practical activities of educational institutions.

Key words: *bachelor of physical culture and sports, future teacher of physical culture, professional training, coach, system of professional training, sports activity.*

Стаття надійшла до редакції 26.08.2023 р.

Бібліографічний опис статті:

Мосейчук Ю., Курнишев Ю. Обґрунтування процесу підготовки бакалаврів спеціальності 017 фізична культура і спорт до тренерської діяльності з ігрових видів спорту. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2023. № 3. С. 138-144.

Moseichuk Y., Kurnyshev Y. (2023) Justification of the process of training bachelors of the specialty 017 physical culture and sports to coaching activities in game sports. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, № 3, pp. 138-144.